

3. Білярелігійні концепції, що характерні для свідомості сучасної людини. Сюди відносяться натуралістичні міфи, науково-фантастичні, містико-натуралістичні й містико-релігійні вчення та уявлення (криптозоологія, уфологія, стародавня астронавтика, концепція паралельних світів, концепція паранормальних здібностей людини, парapsихологія та інше).

Суперечливим термін нетрадиційні релігії виявляється, власне, тільки щодо першої групи явищ, і тільки відносно релігій національних меншин. Що стосується другої групи, то в Україні вони почали розповсюджуватися тільки з другої половини 1980-х років і питання щодо їх традиційності вирішується однозначно.

Білярелігійні концепції, або натуралістичні міфи, є найбільш складним явищем. Більшість таких уявлень існували й раніше, але з часом були відсутні на периферію культури та масової свідомості й почали активно актуалізовуватися в останні десятиліття ХХ століття. Прикладом можуть бути астрологія, спиритизм, окультизм, шаманство, езотерика, різні форми містики. Саме ці уявлення в першу чергу впливають на сучасний стан масової свідомості.

Науковий аналіз нетрадиційної релігійності є актуальною міждисциплінарною проблемою, яка потребує вивчення філософами, релігієзнавцями, психологами, соціологами, юристами та іншими фахівцями з метою покращення духовного клімату нашого суспільства.

Література

1. Академічне релігієзнавство: Підручник / За ред. проф. А. Колодного. – К., 2000.
2. Релігієзнавчий словник / За ред. Колодного А. Любовика Б. – К., 1996.

УТВЕРДЖЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ ЯК ФАКТОР ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

*Орхова В.В., доцент,
Полтавський інститут бізнесу*

Рівність між жінками та чоловіками є ознакою побудови цивілізованого та стабільного суспільства. Проголосивши себе демократичною, правовою та соціальною державою, Україна тим самим взяла зобов'язання дотримуватися вимог міжнародного співтовариства щодо рівності громадян, зокрема, й за статевою ознакою. Наша країна визнала об'єктивну потребу в проведенні гендерних перетворень, що базуються на принципах свободи, справедливості та толерантності. Володіти гендерним інструментарієм повинні всі без винятку сучасні фахівці для ефективного оновлення і реформування суспільства.

Передусім нашому суспільству потрібно пройти етап гендерного просвітництва, так як гендерна проблематика неоднозначно сприймається у нашому суспільстві, зокрема через отождолення поняття „гендер” зі статтю виникає безліч проблем його соціального неприйняття особливо „чоловічою” половиною суспільства. Гендерна рівність – це проблема рівного доступу до ресурсів, влади, всіх сфер життєдіяльності, рівних можливостей щодо самореалізації, у тому числі професійної. Гендерна рівність – це гармонія в суспільстві. На жаль, ми поки ще перебуваємо в хаосі. І гендерна рівність забезпечиться, коли для цього будуть створені належні умови.

Актуальність теми зумовлена сучасними соціально-економічними трансформаціями, які визначають певні зміни у свідомості наших сучасників, адже жінки становлять 56% населення країни. Зростає доля жінок зайнятих у бізнесі, управлінні, політиці. Нині в Україні немає жодної жінки-міністра, а в органах законодавчої влади становлять 8,5%, на керівних посадах великого промислового бізнесу – лише 2%, а серед власників середнього та малого підприємництва – 20%. За даними ООН, в рейтингу щодо гендерної збалансованості в парламенті Україна

займає 102 місце у світі (Білорусія - 74, Росія - 78). Щоб змінити гендерну асиметрію, суспільство потребує практичних програм забезпечення гендерної рівності.

Проблемними сегментами на ринку праці постійно вважаються кілька категорій. Серед них перше місце посідають жінки та молодь. У суспільстві побутує думка, що безробіття має „жіноче обличчя” й достатнього „молодий” вік. Але спростувати чи підтвердити цю тезу немає підстав, адже глобальних досліджень не лише стану, а й головне, його передумов ніхто не проводить.

Не є секретом той факт, що жінці реалізувати себе у будь-якій сфері суспільного життя складніше, ніж чоловікові. Це пов'язано, з народженням дітей і доглядом за ними, що традиційно в нашому суспільстві. Жінці відводиться головна роль у створенні сімейного затишку та благополуччя. Водночас утвердження принципів гендерної рівності та паритетної демократії в Україні супроводжується супротивом патріархальних стереотипів щодо виключно домашнього призначення жінки (наприклад: жінка має виконувати традиційну роль домогосподарки, берегині сімейного добробуту, а чоловік повинен займатися професійною діяльністю, яка б гарантувала високий соціальний статус), так і пасивністю самих жінок, яким властива низька самооцінка щодо своїх здібностей до політичної діяльності, а також браком достатньої кількості жінок – лідерів. Як наслідок, часом ставляться питання: а чи не стане це на заваді іншим інтересам, обов'язкам та уподобанням жінки як члена традиційного суспільства.

Проте, не позаздриш чоловікам: ідуть на пенсію на п'ять років пізніше за жінок, хоча тривалість їхнього життя на 12 років коротша. Фахівці констатують зростання чоловічого безробіття. А такі соціальні явища як алкоголізм, наркоманія чи суїциди, вражають насамперед чоловіче середовище.

Тому Україна, інтегруючись у європейську спільноту, затвердила цілий ряд національних програм з проблем жінок та молоді, охорони материнства і дитинства, щодо поліпшення становища жінок і підвищення їх ролі у суспільстві. Сьогодні відрадно те, що в урядових структурах уже зайняли активну позицію щодо утвердження гендерної рівності в українському суспільстві. Про це свідчить прийнятий Верховною Радою Закон України „Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків” і підписання главою держави Указу „Про вдосконалення роботи центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків”. Нещодавно урядом схвалена Державна програма з утвердження гендерної рівності в українському суспільстві на період до 2010 року.

Реалізуючи загальнодержавну стратегію європейського вибору, українська наука започаткувала цілий комплекс гендерних досліджень у різних галузях, стала ініціатором активного прийняття нормативних актів, які регулюють різні види суспільних відносин щодо запровадження стандартів рівності прав і свобод жінки й чоловіка, тобто гендерної рівності. Більше того, за умов, коли відбувається демократизація усіх сфер соціального життя, формується громадянське суспільство і правова держава, право має піднятися на новий щабель розвитку.

Певна річ, що проголошений курс євроінтеграції України гендерне питання, гендерна освіта, пріоритетне в Євросоюзі, тому надзвичайно важливо на державному рівні через відповідну законодавчу базу впроваджувати освіту, гендерні навчально-виховні програми в ланках освіти. Тільки збалансована гендерна стратегія, зокрема у галузі гендерної освіти, забезпечить цінності сучасного суспільства в Україні. Гендер – це форма нового прояву соціальної взаємодії статей, тобто взаємодія в інтересах не однієї з них, а в інтересах суспільства.